

4. Сараєва І. М. Системне моделювання процесу ідентифікації підприємницьких ризиків / І. М. Сараєва. – Одеса : Фенікс, 2008. – 147 с.

5. Малышева А. Я. Влияние рисков маркетинговой деятельности на уровень надежности предприятий : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Малышева Ангелина Яковлевна. – Иваново, 2000. – 187 с.

6. Егоров В. Н. Основы экономической теории производственных систем / В. Н. Егоров, Д. И. Коровин. – М. : Наука, 2006. – 256 с.

7. Маринцев Д. А. Понятие и классификация рисков в деятельности промышленных предприятий / Д. А. Маринцев // Российское предпринимательство. – 2013. – № 9 (231). – С. 75-79.

УДК 657

Кравець Тетяна, ст. гр. БОМ-51

Науковий керівник – к.е.н., доцент Марущак Л. П.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТНІСТЬ ВИТРАТ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Tetyana Kravets

THE ESSENCE OF THE COSTS IN THE CONTEXT OF CURRENT ECONOMIC RESEARCHES

Для здійснення своєї діяльності кожне підприємство використовує трудові, матеріальні та фінансові ресурси.

Діяльність будь-якого підприємства завжди пов'язана з певними витратами матеріальних, трудових, інформаційних, грошових та інших ресурсів на виготовлення, зберігання, транспортування, сортування, пакування, фасування та реалізацію товарів.

Еволюція знань про витрати має свою історію, етапи становлення. Вчений Н.С. Андрющенко на основі своїх досліджень виокремив чотири етапи розвитку знань про витрати:

- перший етап – публічність звітності про витрати, відслідковування, облік і контроль витрат на господарському і державному рівнях (XXVIII – II ст. до н. е.) ;
- другий етап – здійснення спроб розкрити суть поняття «витрати», поява різних теорій витрат (XIV – XIX ст.) ;
- третій етап – використання математичних методів і теорії, дослідження поведінки витрат, вивчення витрат як об'єкту обліку і контролю (XX ст.) ;
- четвертий етап – виникнення нового напрямку дослідження – управління витратами (кін. XX - поч. XXI ст.) [1, с.4]

Витрати – це вартість ресурсів, що використовуються в подальшому для отримання прибутку, чи досягнення інших цілей підприємства. До витрат належать вартість матеріальних і трудових ресурсів, необхідних для виробництва тієї, чи іншої продукції чи послуг.

Характер цих витрат різний, але всі вони підпорядковані одній меті – отримання прибутку.

За економічною сутністю витрати на виробництво продукції підприємства являють собою сукупність затрат живої та уречевленої праці на здійснення поточної виробничої діяльності підприємства; а за натурально-речовим складом - спожиту частину матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Сьогодні витрати розглядає значна кількість вітчизняних та зарубіжних вчених та науковців. Серед них можна виділити таких як: О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, Б.І.Валуєв, З.В. Задорожний, Я.Д. Крупка, М.В. Кужельний, М.С. Пушкар. Вони проводять дослідження щодо теоретичних та практичних аспектів обліку витрат, зокрема, розглядають поняття та класифікують витрати, методи обліку, узгодженість податкового та бухгалтерського обліку, при цьому розглядають їх у різних галузях економіки.

Розкриттям економічного змісту витрат займалися такі вітчизняні вчені та науковці як Ф.Ф. Бутинець, М.С. Пушкар, З.Р. Задорожний, Н.С. Андрющенко, О.В. Олійник.

Як зазначають Кемпбелл Р. Макконел і Стенлі Л. Брю [3], розуміння витрат економістами ґрунтується на факті обмеженості ресурсів та можливості їх альтернативного використання. Використання ресурсів для виробництва певного товару означає неможливість виробництва з них іншого альтернативного товару. Витрати в економіці безпосередньо пов'язані з відмовою від виробництва альтернативних товарів чи послуг.

Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, як призводить до зменшення власного капіталу (завинятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Витрати як економічна категорія – це грошові та матеріальні ресурси, які використані протягом певного періоду в господарському процесі підприємства, а також показник ефективності діяльності господарюючого суб'єкта [2] .

Оскільки витрати складають основний елемент для визначення фінансового результату, предметом зацікавлення для науковців стає їх мінімізація в умовах обмеженості ресурсів

Економічно обґрунтована класифікація витрат є важливою передумовою успішної організації обліку витрат, калькулювання собівартості та ефективного управління витратами.

Сучасна ринкова економіка характеризується більш детальним та вимогливим ставленням до питань прибутковості господарської діяльності. Від ефективності управління витратами залежить фінансовий результат діяльності підприємств.

Сутність витрат як економічної категорії історично змінюється під впливом певних суспільно-економічних умов. Формування витрат виробництва є основним і одночасно найбільш складним елементом організації та розвитку виробничо-господарського механізму підприємств охопленого системою бухгалтерського обліку, тому порядок їх здійснення і розподіл повинен бути чітко роз'ясненим і зрозумілим.

Використана література

1. Андрющенко Н.С. Суть і значення витрат: історичний аспект / Н.С. Андрющенко // Економічна теорія та історія економічної думки. – 2007. - №5. – С. 3-7

2. Басманов И.А. Теоретические основы учета и калькулирования себестоимости промышленной продукции / Басманов И.А. [Под ред. Проф. В.А. Новака]. – М.: Финансы, 1970. - 167 с.

3. Бухгалтерський облік: історичний аспект. Результати дисертаційних досліджень Житомирської наукової бухгалтерської школи: [монографія]. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 620 с.